

SLOVENSKI NAROD

Izhaja vsak dan popoldne, izjemni nedelje in praznike. — Inserati do 80 petič vrst & Din 2, do 100 vrst & Din 2,50, od 100 do 300 vrst & Din 3, večji inserati petič vrst & Din 4.— Popust po dogovoru, inseratni davek posebej. — Slovenski Narod velja mesečno v Jugoslaviji Din 12.—, za inozemstvo Din 25.— Rokopisi se ne vračajo.

UREDNIŠTVO IN UPRAVNIŠTVO
LJUBLJANA, Knažjeva ulica št. 5
Telefon: 31-22, 31-23, 31-24, 31-25 in 31-26

Podružnice: MARIBOR, Grajski trg št. 8 — NOVO MESTO, Ljubljanska cesta, telefon št. 26 — CELJE, celjsko uredništvo: Strossmayerjeva ulica 1, telefon št. 65; podružnica uprave: Kocenova ul. 2, telefon št. 190 — JESENICE: Ob kolodvoru 101.
Poštna hranilnica v Ljubljani št. 10.351

Angleško posredovanje v Pragi:

Runciman kot svetovalec češkoslovaške vlade

Pričinja se najzanimivejša odločilna faza pogajanj češkoslovaške vlade s sudetsko-nemško stranko za rešitev manjšinskega problema

Praga, 27. jul. d. Posredovalna akcija angleške vlade v Pragi je dobila konkretno obliko. Češkoslovaška vlada je pristala na imenovanje angleškega opazovalca lorda Runcimana kot opazovalca in svetovaleca pri pogajanjih s sudetsko-nemško stranko, kar je večeraj sporočila poslaniku Newtonu. Lord Runciman bo že te dni prisel v Prago ter bo na ta način manjšinski problem na češkoslovaškem stopil v najzanimivejšo in odločilno fazo. Vesti o Runcimanovem prihodu v političnih krogih niso sprejeli negativno, kajti v vladnih krogih poudarjajo, da je likvidirati ves spor spoznavno in z zapadli silami v interesu splošnega mira, vendar pa izjavljajo, da Runciman nikakor ne more biti sodnik med češkoslovaško vlado in sudetsko-nemško stranko. Njegova naloga more obstojati samo v tem, da daje pobude, na kakšen način bi se dosegel sporazum med češkoslovaško vlado in sudetsko-nemško stranko, češkoslovaška vlada more vzeti njegove nasvete samo na znanje, v kolikor so v skladu z edinstvom in suverenostjo češkoslovaške vlade.

»Lidove novine« pišejo, da se more prihod lorda Runcimana pozdraviti, ker obstaja v češkoslovaški prepričanju, da bo vsak nevtralen opazovalec dobil pravo sliko, predvsem pa, da se bo prepričal, da Henleinovi predlogi niso ustvarljivi, ker bi njihovo uresničitev dovelo do upravnega in političnega razpada države. Zato more biti samo koristno, če pride na češkoslovaško ugleden angleški politik z zadostno avtoriteto, ki bo po temeljiti proučitvi sudetsko-nemškega vprašanja in vsega, kar je v zvezi z notranjo in zunanjo politiko poročal svoji vladi v izpolnitve rednih informacij poslanika Newtona. Jasno je, da se naloge pristojnosti takega opazovalca morajo šele določiti, da ne bi nastala

kaka nesoglasja o značaju njegove misije kot opazovalca in informatorja.

»Češke slovo« piše: Mi se nismo upirali, da našega dela ne bi spoznali v mednarodnem svetu, ker smo prepričani, da delamo pravično in pošteno, potrebno pa je zahtevati, da se povsod jasno govori, toda ne v negativnem smislu, da se ne želi vojna, temveč v pozitivnem, da se želi mir, in sicer z vsemi posledicami, ki morajo postati vidne v zunanji politiki vseh evropskih držav. Zamišljeni eksperimenti ne bodo rešili evropskega mira, če se bodo delali od danes na jutri. Potrebna je odločna beseda in morda tudi taka, ki bi pokazala odločno delo.

Nemški pristane

Praga, 27. julija AA. Sudetsko-nemška stranka je sredi objavila, da hoče sprejeti posredovanje lorda Runcimana. V tem smislu sestavlja vodstvo stranke izjavo za Chamberlaina. Strankino glasilo »Zeit« piše o tem:

Pristojni strankini krogi izjavljajo, da so vedno pripravljeno objektivno pojasniti svoje stališče o narodnostnih vprašanjih. Runciman, bo opravi svojo nalogo, če bo popolnoma neodvisen ne samo od angleške vlade, ampak tudi od drugih vlad.

Kundtova izjava

Essen, 27. jul. AA. Predsednik sudetsko-nemškega parlamentarnega kluba dr. Kundt, ki vodi pogajanja z drjem Hodžo, je podal izjavo dopisniku lista »Essener Nationalzeitung« o potovanju lorda Runcimana v Prago. Kundt pravi, da sudetsko-nemška stranka pozdravlja vsako osebnost, ki hoče na objektivni način sodelovati pri ugodni rešitvi tega vprašanja. Za sudetsko nemško stranko je važno, da je ta osebnost neodvisna ne samo od angleške vlade, ampak od vsakega drugega vpliva. Mi smo priprav-

ljeni vsakomur, ki se zanima za razmere v ČSR, podati vsa pojasnila in mu razložiti svoje stališče. Vedno mu bomo na razpolago, da si bo lahko ustvaril objektivno sliko o položaju.

Nemško stališče

Berlin, 27. jul. AA. V Berlinu se ne objavljajo uradni izjavi o poslanstvu lorda Runcimana v Pragi. Nemška vlada hoče pokazati, da vidi, kako se bodo razvijali dogodki v Pragi, poudarjajo pa, da si je angleška vlada s tem korakom obremenila s francosko vlado nakopala mnogo odgovornosti. V Berlinu so zadovoljni, ker da se bodo prihodnji teden v Pragi nadaljevala pogajanja med vlado in sudetsko-nemško stranko. V Berlinu so zlasti zadovoljni, ker je Chamberlain izjavil v spodnji zbornici, da je za Runcimanov odhod v Prago zaprosila češkoslovaška vlada, presenečeni pa so, da vloga lorda Runcimana ni vezana uradno na angleško vlado. To se zdi nemškim krogom nejasno in bodo zahtevali o tem pojasnila po rednem diplomatskem potu. V Berlinu so najbolj radovedni, ali bo sedaj češkoslovaška vlada pristala na razne koncesije v najvažnejših vprašanjih za sudetske Nemce.

Splošna evropska konferenca

London, 27. julija. o. Diplomatski krogi napovedujejo, da bo Runciman odpotoval v Prago že ob koncu tedna. Točno datum njegovega odhoda še ni določen. Vsekakor je angleška vlada na svoji danšnji seji razpravljala o njegovi praksi misli. Za to priča še daljši razgovor, k čemu ga imela po seji zunanji minister lord Halifax in Runciman. V zvezi s tem sestankom zatrjuje »Daily Mail«, da naj bi pomenila Runcimanova misija v Pragi prav za prav le uvod za nadaljnjo širšo angli-

sko diplomatsko akcijo v Evropi, katere naloga naj bi bila pripraviti konferenco štirih velisil. Na tej konferenci naj bi se uredila vsa pereča vprašanja evropskega gospodarstva, odnošaje med glavnimi velisilami in obče razorožitve.

Francoska sodba

Pariz, 27. julija o. Francoski listi, ki podpirajo vlado, zelo rezervirano presoja Runcimanovo misijo. Nekateri med njimi izražajo upanje, da bo angleškemu državniku uspelo posredovati med Prago in Berlinom tako, da ne bodo prizadeti bistveni češkoslovaški interesi, neodvisni tisk pa ostro napada novo politiko angleške vlade. Sicer je Runciman, pravi »Petit Parisien«, prvovrstni diplomat in je daleč znan po svojem čustvovanju za pravičnost, morda bo njegov prihod v Prago ustvaril tudi boljše atmosfero, toda nikoli se več ne bo zabrisal vtis, da se bodo v Pragi pogajali z Nemci Angleži in ne Čehoslovaki. Vsekakor je češkoslovaška vlada s svojim pristankom na Runcimanovo posredovanje doprinesla nov neoporečen dokaz svoje miroljubnosti in popustljivosti. Verjetno je, da bo prav zaradi tega še bolj pridobila na ugledu, ki si ga je ustvarila v vsej demokratični Evropi.

Poljsko mnenje

Varšava, 26. julija. w. Za misijo lorda Runcimana v Pragi je tudi v poljski javnosti mnogo zanimanja. Poljska brozura, na agenciji poudarja v zvezi s tem, da sta si angleška in francoska vlada na jasnem, da bi predložitev narodnostnega statuta parlamentu brez predhodnega soglasja z manjšinami, izzvala reakcijo, ki bi se lahko spremenila v spet nevarnejše, ga obsega. Zato se je angleška vlada zavzela, naj se novi zakonski osnutki o ure-

ditvi države, predlože parlamentu šele po tem, ko bo dosežen sporazum s prizadevanji manjšinskih skupinami.

Seje političnega odbora ministrov

Praga, 27. julija. AA. Politični odbor ministrov je imel večeraj dve seji dopoldne in popoldne, na katerih je razpravljalo o narodnostnih vprašanjih.

Ameriški Slovaki pri dr. Hodži

Praga, 27. jul. AA. Večeraj je dr. Hodža sprejel delegacijo Slovakov iz Amerike s Hledkom na čelu.

Sestanek čl. parlamenta

Praga, 27. jul. o. Češkoslovaški parlament se bo sestel 2. avgusta, na dnevni red zasedanja pa za sedaj še niso bili postavljene narodnostni statut, jezikovni zakon in reforma javne uprave, nego državni proračun in načrt zakona o naknadnih kreditih za delno mobilizacijo češkoslovaške vojske, ter načrt zakona o delovnih taboriščih. Problem splošne delovne obveznosti bo prišel na dnevni red pozneje. Kdaj bodo parlamentu predloženi narodnostni statut, jezikovni zakon ter zakoni o reformi javne uprave, še ni znano.

Čsl. obrambni ukrepi

New York, 27. jul. o. »New York Herald« je objavil poročilo svojega posebnega poročevalca o obrambni pripravljenosti češkoslovaške vojske. Češkoslovaška si je po teh informacijah zgradila tri obrambne trdnjavske pasove, prvega na meji, drugega 30 milj od meje, tretjega okrog Prage. Češkoslovaški mobilizacijski načrt je izdelan tako, da bo moglo v 7 dneh spraviti pod orožje en milijon vojakov. Ozemlje sudetskih Nemcev leži v celoti med prvimi in drugimi obrambnimi pasovi. Iz tega ozemlja bi se češkoslovaška prebivalstva v primeru vojne nemudoma evakuiralo. V času vojne bi bil položaj sudetskih Nemcev najtežji. Češkoslovaška vojska bi lahko branila državo samostojno celih 6 mesecev. Iz Prage bi se evakuirala vsa ministrstva in drugi uradi ter ustanove v kraje, ki so bili za to že pripravljeni.

Chamberlain o sporazumu z Italijo

Izvedba sporazuma je nemogoča, dokler se ne reši špansko vprašanje

Rim, 27. jul. AA. Chamberlainova izjava v spodnji zbornici, da ni mogoče začeti izvajati sporazuma z Italijo, dokler se ne reši špansko vprašanje, je zbudila nerazpoloženje med rimskimi političnimi krogi. Sicer so zadovoljni, ker je Chamberlain priznal italijansko dobro voljo, vendar pa se jim zdi nelogično, zakaj Anglija ne ratificira sporazuma z Italijo, če priznava lojalnost na italijanski strani. Italijanska vlada je namreč v celoti podprla načrt o umiku prostovoljcev.

London, 27. jul. AA. Parlament je z 275 glasov proti 128 odklonil predlog liberalne opozicije o nezaupnici vladi.

Lord Perth pri Ciano

Rim, 27. jul. AA. Grof Ciano in lord Perth sta imela sredi noči razgovor, ki je bil skoraj istočasno, ko je Chamberlain govoril v spodnji zbornici o zunanji politiki.

Republikanski odgovor na angleške predloge

London, 27. julija. AA. Poslanik republikanske Španije Ascarate je večeraj izročil zunanjemu ministru lordu Halifaxu odgovor barcelonske vlade na angleško noto glede umika prostovoljcev iz Španije. Reuter poroča, da je barcelonska vlada v celoti sprejela angleški predlog, vendar z nekimi pridržki. Republikanski španski krogi izjavljajo, da je treba te pridržke smatrati bolj za nasvete, za katere mislijo, da jih bo odbor za nevmeševanje sprejel.

Razširjen trgovinski sporazum med Italijo in Francijo

Dočim so bila politična pogajanja prekinjena, je bil dosežen sporazum v vseh važnejših gospodarskih vprašanjih

Pariz, 27. julija. k. Očitno je med Italijo in Francijo le v političnih odnosih nastala neko nesporazumljenje, odkar sta Ciano in Biondi prekinila svoje razgovore za sporazum med obema državama. V trgovinskih odnosih pa niso nastopile nikake spremembe, nasprotno so se ti odnosi na osnovi trgovinske pogodbe, ki je bila sklenjena šele 14. aprila t. znatno razvile. Stalni italijansko-francoski trgovinski odbor, ki je bil ustanovljen po določbah te pogodbe, je imel ta mesec svoje prvo delovno zasedanje, na katerem

so se podrobno proučile vse težave, ki so se pojavile pri izvajanju nove pogodbe. Te dni se je izvajanje odbora zaključilo in dosežen je bil sporazum v vseh glavnih vprašanjih, ki so bila na dnevnem redu. Predvsem pa je bil sklenjen sporazum o trgovinskem prometu med francoskimi kolonijami in Italijo. Ta sporazum so večeraj podpisali zunanji minister Bonnet, minister za kolonije Gentin in načelnik italijanske trgovinske delegacije senator Giannini.

Fašistična rasna politika

Rim, 27. jul. w. Tajnik fašistične stranke Starace je večeraj pri nekem sprejemu izrazil zadovoljstvo nad obliko in vsebino temeljnih smernic, ki so jih izdelali strokovnjaki v plemenskih vprašanjih o fašistični rasni teoriji. Starace je omenil, da fašizem že 16 let praktično vodi rasno politiko, ki stremi za tem, da bi se italijanska rasa kvanitativno in kvalitativno izpopolnila. Strankin tajnik je se prijavil, da je Mussolini v številnih govorih in delih naglašal, da pripada italijanski narod evropski rasi. Starace je napovedal, da se bo glavno delovanje fašističnih kulturnih institucij prihodnje leto usmerilo na sestavo in razširjenje fašističnih rasnih načel. Staraceve izjave objavlja danes ves rimski tisk na vidnih mestih.

Lebrun bo obiskal francoske kolonije

Pariz, 27. jul. AA. Stefani v parlamentu govore, da bo Lebrun prihodnje leto, predno bo zastopil predsedniško mesto, obiskal še francoske kolonije.

Štiri potovanja parnika »Kraljica Marija«

Beograd, 27. julija. AA. Jugoslovanski Lloyd d. d. v Zagrebu bo organiziral s svojo luksuzno ladjo »Kraljica Marija« še letos 4 krajsja potovanja v najbolj zanimiva pristanišča Sredozemskega morja in bližnjega vzhoda. Prvo tako potovanje se bo začelo v Benetkah ali v Splitu in končalo ali v Dubrovniku ali v Benetkah in bo trajalo od 5. do 25. avgusta. V prvi vrsti bodo turisti obiskali Krf, Atene, Carigrad, ter mnoge otoke v Egejskem in Sredozemskem morju. Drugo potovanje se začne 27. avgusta in traja do 5. septembra, a tretje od 6. do 20. septembra. Obe ti dve potovanji imata v programu obisk francoske riviere, Sardinije in najlepših mest na obali severne Afrike. Četrto potovanje bo trajalo od 24. sept. do 14. oktobra. Udeleženci tega potovanja bodo obiskali Benetke, Split, Rodos, Ciper, Beyruth, Balbek, Damask, Haifo, Jeruzalem, Tel-Aviv, Aleksandrijo, Kairo, Luxor in Dubrovnik, kjer se to potovanje zaključuje. Zato potovanje velja za posebno pavšalne karte z velikimi popusti. Glede perspektiv, informacij in glede rezerviranja kart se je treba obrniti na pisarno Jadranske plovidbe d. d. v Beogradu, Knez Mihajlova ulica.

Borzna poročila

Curib, 27. julija. Beograd 10. — Pariz 12.0675, London 21.495, New York 436.375, Bruselj 73.875, Milan 22.965, Amsterdam 240.05, Berlin 175.35, Dunaj 33.—, Praga 15.07, Varšava 82.40, Bukarešta 3.25.

Nov kitajski poraz

Japonci so zavzeli na poti proti Hankovu važno strateško mesto Kiukiang

Hankov, 27. jul. d. Dolgo pripravljena ofenziva proti Hankovu se je pričela v dolini Jangceja že v soboto ter je sedaj v polnem teku. Četrta dan ofenzive se je končal večeraj z zavzetjem strateško važnega mesta Kiukiang po Japoncih. To mesto je oddaljeno od Hankova 135 milj. Japonska poročila javljajo o borbah na težavnem terenu, kjer so v glavnem odločila japonska letala in vojske ladje. O bojih samih še ni točnih podatkov s kitajske strani, iz japonskih poročil pa je razvidno, da je do padea glavne zapreke pred Kiukiangom, Levjega hriba in njegovih utrd, prišlo šele po krvavi borbi na njegovem vznožju. Japoncem se je posrečilo po hudih letalskih napadih in z obstreljevanjem z vojnih ladij prisiliti k molku kitajske baterije na utrdah Levjega hriba, nakar so bili Kitajci primorani preiti v borbo na nož. Bojišče je vse prekrito s trupli. Kitajcem ne preostaja sedaj drugega, kakor da se nadalje umaknejo proti Hankovu, ker jim je onemogočeno ščititi predele, ki se nahajajo

med Hangčavom in Nancangom. Po nekaterih vesteh se je ameriška topničarka nepričakovano znašla v najgostejšem topniškem ognju med kitajskimi obrežnimi baterijami ter japonskimi vojnimi ladjami na Jangceju, ko je padla utrdba na Levjem hribu. Z ameriške topničarke poročajo, da so japonske vojske ladje v boju s kitajskimi četami že 5 milj nad Kiukiangom. Kitajske vesti govore samo o strateškem umiku in pripravih za protinapad, čim bo nekoliko pojenjala japonska ofenziva.

Spopad med japonskimi in ruski vojniki

Tokio, 27. jul. AA. List »Nisi Nisi« poroča, da je 300 sovjetskih vojakov pod zaščito 4 topov prekorajilo 22. julija Usuri na mandžurski meji. Sovjetski vojniki so zasedli vasi Jaojing in Hsintiantung, odkoder so jih japonski oddelki prepodili po bitki, ki je trajala pet ur. Sovjetski vojniki so pustili oddelek vojakov na otoku, ki je tostran meje.

Ameriško-francoski razgovori

Misija državnega tajnika Zedinjenih držav za finančne zadeve v Parizu

Pariz, 27. jul. a. Državnemu tajniku Zedinjenih držav Morgenthau je priredil večeraj zunanji minister Bonnet obed, ki so se ga udeležili tudi ministri Chautemps, Marchandeau, Mandel, ameriški poslanik Baillet in drugi.

Henry Morgenthau je eden izmed najmočnejših sodelavcev in prijateljev ameriškega predsednika Roosevelta. Francoski novinar Pierre Denoyer piše o njem, da je ena izmed najpomembnejših osebnosti Zedinjenih držav severne Amerike. On ni le finančni mojster, svetovalec, temveč tudi prijatelj predsednika Roosevelta. Pripada bogati židovski družini, ki se je v preteklem stoletju izselila iz Nemčije. Njegov ded je imel v Mannheimu tobačno tovarno, ki pa je zašla v težkoče, ko so Zedinjene države uvedle carino na uvoz cigaret. Po nekaj letih težke prilagoditve novim razmeram se je družina Morgenthau izselila v Ameriko. Oče Henryja Morgenthaua, ki je študiral v Ameriki in postal tam tudi odvetnik, se je kmalu začel zanimati za kupčije z nepremičninami. Pridobil si je veliko premoženje, a katerim je močno podprl kandidata Wilsona v njegovi volilni kampaniji. V nagrado za to je bil imenovan za ameriškega poslanika v Turčiji.

Henry Morgenthau je bil rojen 1. 1894 v New Yorku. Zaradi hudega obolenja so mu zdravniki predpisali bivanje na dolgi, kjer

se je tako dobro počutil, da je sklenil postati farmer. Kupil si je veliko posestvo na bregovih Hudsona pri New Yorku. Njegova farma, ki obsega nad 600 ha, velja za vzorno. Kakih 90 km v stran pa si je na posestvu svoje matere v Hyde parku prav tako uredil vzorno farmo tudi prezident Franklin Roosevelt. Oba sta se prvič srečala že pred vojno v Washingtonu. Med vojno je bil Roosevelt državni podtajnik v morsarstvu ministru Morgenthau, ki zaseda svojo karkovidnost ni bil dodaten redni vojak, pa je tedaj služboval v istem ministru, v uradu, ki je urejal transoceansko plovidbo. Ko se je Roosevelt potegoval za mesto novo-vojskega guvernerja, ma je Morgenthau, ki je bil tudi član demokratske stranke, pomagati. Tedaj se je njuno prijateljstvo utrdilo. Ko je bil Roosevelt 1. 1933 izvoljen za predsednika, je zausel svojem prijatelju upravo poljedelskega kredita. Nekaj mesecev nato pa je podal ostavko finančni ministru, ki ga je bil postavljen Roosevelt ob svoji izvolitvi. Prav tedaj je Amerika pričela hudo valutno krizo. Rooseveltu so tedaj dolgi vse mogoče nasvete, kar je postal za finančnega ministra Morgenthaua, ki je prevzel svoje mesto v začetku januarja 1934. Proti koncu istega meseca je bil dolar že stabiliziran.

Obisk Morgenthaua v Parizu pripadajo mu stališča ameriškega vojnega ministra.

Letalske tekme

Male antante

Konkurenca bo zelo ostra - Krožni polet bo trajal pet dni

Ljubljana, 27. julija. Čez mesec dni se bodo začele velike letalske tekme Male antante, ki jih že zelo skrbno pripravlja največja českoslovaška letalska ustanova, čs. Aeroklub. Tekmovanja, ki bo pokazalo stopnjo razvoja letalstva Českoslovaške, Jugoslavije in Rumunije, budi že zdaj zanimanje letalskih krogov v Evropi. Že zdaj kaže, da bo konkurenca ostra in da se bodo tekmovanja udeležili številni letalci.

Tekmovalna proga je 3.670 km dolga in drži od Prage vzdolž Českoslovaške do Uzhoroda, od tam v Bukarešto, potem pa v Beograd in dalje v Zagreb. Proga poteka nazaj v Prago iz Zagreba se ne bo krila povsem s prvo progo. Iz Beograda drži v Arad, od tam v Kluži, potem v Košice, Bratislavo, Brno in Prago.

Prireditve organizira českoslovaški Aero klub skupno z Aeroklubom kraljevine Jugoslavije in rumunsko aeronautično zvezo (Federacia aeronautica regala Romaniei).

Tekmovanja se bodo lahko udeležili le le talci držav Male antante, njihovo število je lahko neomejeno. Razdeljeni bodo v dve skupini; v prvo skupino spadajo letalci z vojaškim pilotskim izpitom in piloti in radiotelegrafisti potniških letal, v drugo so pa uvrstili športne letalce. Noben tekmovalci ne sme biti mlajši izpoln 19 let.

V dve skupini deleži tudi letala: v prvi bodo slabša letala s cilindri do 4000 ccm obsega, v drugi pa z obsegom 4000 do 12.000 ccm. Močnejši stroji ne bodo pripušteni k tekmovalstvu.

Na programu tekmovalstva bo razen krožnega poleta tudi hitrostno tekmovalstvo na 100 km dolgi progi.

Krožni polet bo trajal pet dni. Prvi dan, 27. avgusta, morajo tekmovalci preleteti 321 km dolgo progo iz Prage čez Zlin do Piešťanov. Drugi dan bodo tekmovali na 893 kilometrov dolgi progi iz Piešťanov preko Uzhoroda in Kluže do Bukarešte. Tretji dan je določen za tekmovalce na progi Bukarešta-Beograd in krožni polet Beograd-Petrovo-Borovo-Beograd. Proga znaša 753 km. Močnejša kategorija letal bo imela daljšo progo: Bukarešta-Beograd-Zagreb-Beograd, kar znaša 1.175 km. Četrty dan bodo letela na 1.281 km dolgi progi iz Beograda nad Arad, Kluži, Košice, Bratislavo, Brno in v Prago. Skupina letalcev s slabšimi letali ostane četrty dan v Bratislavi in poleti šele peti dan v Prago. Proga kategorije slabših letal je dolga 3.249,2 km, druge kategorije pa 3.671,3 km.

Po krožnem poletu bo hitrostno tekmovalstvo na progi Praga-Rip-Toužetín. Zmagovalci dobe skupno 80.000 Kč nagrad.

na gmočno stran. Ureditev bo zahtevala okrog 300.000 din stroškov.

Med tem parkom in protestantskim pokopališčem leži Robova ulica. Tudi protestantsko pokopališče bo najbrž urejeno, a pogajanja, ki so s tem v zvezi, še niso končana. Če pride tudi do tega dela, bo Robova ulica po ureditvi med obema pokopališčema zaprta za vzorni promet in cesta bo preloženjena izven pokopališkega ozemlja. Šele tedaj bo pa tudi okolica preurejenega pokopališča primerno urejena vsaj na eni strani.

Nagrade avtomobilskih dirkačev

Lani je imela Francija veliko afero, nanašajočo se na avtomobilske dirkače. Prišlo je na dan, da je bilo v Francijo uvoženih več napadno deklariranih dirkalnih avtomobilov, da bi ne bilo treba plačati visoke carine. Sodnik v Meutonu je obsodil kot glavnega krivca dirkača Henryja Durauda na denarno globo in povračilo škode v skupnem znesku 150.000 frankov. Sportna redakcija »Paris Soir« je zbrala v zvezi s tem statistične podatke o zaslužku avtomobilskih dirkačev. Javnosti je znano, koliko zaslužijo slavni rokoborci, profesionalni nogometaši in drugi športniki, malokdo pa ve, koliko zaslužijo zmagovalci na avtomobilskih dirkah Carracciola, Stuck, Chiron in drugi.

Uredništvo je sestavilo približno tabelo razpisanih nagrad na raznih tekmah v predlanskem letu. Zmagovalec je bil Nuvolari, ki je zaslužil okrog 700.000 frankov. Bil je daleč pred drugimi, kajti najbližji za njim Achille Varzi je zaslužil komaj 400.000 frankov. Tretji je bil Franco J. P. Wimille s 350.000 franki, četrty že pokojni Rosemeyer s 330.000, Stuck z 250.000, Carracciola z 200.000, potem pa sledi dolga vrsta dirkačev z manjšimi zaslužki. Slavni Louis Chiron, dvakratni zmagovalec na Masarykovi avtomobilski dirki, je med zadnjimi na tabeli, saj je zaslužil le 25.000 frankov.

S to statistiko pa seveda niso izčrpani vsi dohodki avtomobilskih dirkačev, ker je sestavljena samo po njihovih nagradah na tekmah. Večinoma jih plačujejo neposredno tovarne, razen tega imajo pa še mnoge druge vire dohodkov, zlasti od reklame. Na drugi strani imajo pa tudi velike stroške, tako da bi jim same nagrade ne zadostovale. Vendar je po polici avtomobilskega dirkača ideal, ki o njem sanjajo mnogi ž. v otroških letih prav tako kakor o pilotskem ali mornariškem poklicu. In v zvezi s tem nevarnostim velja za volanom še vedno geslo: vedno hitreje!

na igriščih, kaj ljudje čitajo, čemu se smejejo itd. Tako nastaja nova socialna veda — proučevanje množice.

Letalci in žene

Velika ameriška letalska družba je sklenila, da morajo biti njeni piloti samski. Če bi se kateri pilot oženil, mu družba čez nekaj časa službo odpove. Piloti se tudi ne morejo tolažiti s tem, da bi se poročili skrivaj, ker pride družba tudi takim porokam prav kmalu na sled. Družba utemeljuje svoj sklep s tem, da so samski piloti mnogo zaslužljivejši, ker nimajo skrbi za družino in se lahko v polni meri posvetijo svojemu poklicu. Najbrž plačuje družba svoje pilote slabo. Če bi jih plačevala dobro za njihovo nevarno službo, bi jim ne bilo treba skrbeti za družino, ker bi bile itak preskrbljene.

Potnik se bo prejel zaupal oženemu pilotu, ker ve, da tak pilot bolj pazi nase, da ostane ohranjen svoji družini in da torej pilotira mnogo opreznje od samskega pilota, ki je morda plačuje za družino in vesele družbi, če ni abstinent in če se strogo ne drži pravila, da mora biti pilot vseskozi trezen. Oženjeni pilot ima svoj dom, kamor pohiti takoj, čim je prost. Sicer se pa treba vprašati, kateri pilot ostane dolgo brez žene. Saj je tako prijetno imeti za moža kralja zračnih višav. Dekleta se kaj rade ozirajo po pilotih.

Dva roja meteorjev

Zadnje dni julija se pojavi na nebu periodični roj meteorjev, izvirajočih dozdnevno iz sozvezdja Vodnarja. Ta roj, ki je dobil ime Delta Aquaride, obsega zelo svetle in dolge meteorje, čijih frekvenca je nekoliko manjša od drugih velikih rojev, na primer Lyrid, ki so se pojavile na nebu v aprilu. Navzlic razmeroma manjši frekvenci je skupno število meteorjev znatno, kajti razen tega roja so se že pojavile na nebu Perseide, največji roj meteorjev, ki doseže svoj višek med 11. in 12. avgustom. Celotna sedanja frekvenca vseh meteorjev znaša 25 do 30 preletov na uro, tako da odpade en meteor povprečno na 2 do 3 minute. Od teh odpade okrog 14 meteorjev na Delta Aquaride, 7 do 10 na Perseide, drugi pa na sporadične meteorje. Delta Aquaride tvori torej približno polovico Perseid, drugi pa tretjino skupnega števila. Svoj višek dosežejo jutri, dočim frekvenca Perseid stalno narašča in znaša na višku do 90 meteorjev na uro.

Delta Aquaride so čuden roj. So jasne in dolge, nekateri meteorji tega roja napravijo na nebu ravno svetlo črto. Njihov izvor je pa zagoneten, ker zvezdoslovci še zdaj ne poznajo njihovega matičnega kometa. Jasnost in dolžina ne presenečata, ker sta v zvezi z zelo nizko lego kraja, od koder meteorji dozdnevno prihajajo, namreč iz bližine zvezde, označene kot Delta v sozvezdju Vodnarja. Vidimo samo meteorje, močno oddaljene od te točke. Manjših, ki se pojavljajo v radiantu, zaradi lege v obzorju navadno ne vidimo. Kakor vsi periodični meteorji, so tudi Delta Aquaride plod periodičnega kometa. Za kateri komet gre, pa zvezdoslovci še niso mogli ugotoviti.

Delta Aquaride ostanejo torej tajnstvene, kar je zanimivo, kajti meteorji se vedno gibljejo po poti matičnega kometa odnosedno izpolnjujejo površino ekliptike, ki nastane s kroženjem okrogne elipse kometa okrog velike osi. Zvezdoslovci torej poznajo dobro kroženja matičnega kometa, njegovo pot in njegov naklon k ekliptiki in vendar ni mogoče reči, za kateri komet gre. Morda se ne vidi več, morda je že razpadel, morda je se približal na svoji poti po vsejmirju večjemu planetu, ki ga je s svojo gravitacijsko silo vrzel z njegove poti.

Iz Laškega

— *Nedeljska nogometna tekma* med SK Laško in celjskim Olimpijom je izpadla v prid Laščanom z 2:1. Igra je bila veskocizi fair in moštvo obeh klubov tehnično enakovredno. Laščani so bili v startu nekoliko lažji, kar jim je priborilo zmago. Laščanom je publika pridno pomagala s krepkim vzpodbujanjem: »Laško tempo!« kar pa igralcev ni posebno motilo. Sodil je Celjan G. Hobbacher veskocizi nepristransko.

— *Na naslov poštne uprave*. Pisemske znamke, osobito one po din 1.50 so tako nezadostno gumirane, da jih čisto ni mogoče prelepiti. Večkrat se je že pripetilo, da je pisimo, ki je bilo pravilno frankirano, in je znakoma obležala v poštnem nabiralniku, priromalo čez nekaj dni nazaj, kar je adresat — kot nefrankirano — zavrnil. Osobito v poslovnem svetu gre čisto za kratke termine in zato lahko povzroči tak nedostatek dalekosežne posledice in materialno škodo.

VAŽNA LISTINA

Gost v društvu abstinentov: Kakšna je ta listina tam v okviru na steni?

Član: Naš predsednik ima sumljivo rdeč nos, pa je dobil od zdravniškega potrdilo, da so to posledice ozeblina.

Corrigan odklanja milijone

Milijonske ponudbe za reportaže o senzacionalnem poletu čez ocean

Ameriški mehanik Douglas Corrigan, letalec, ki trdi, da je pomotoma preletel Atlantski ocean in prispel v Evropo, namestu da bi bil letel iz New Yorka v Los Angeles, odklanja milijone, ki so mu jih baje ponudila ameriška uredništva, filmske družbe

in radijske postaje za reportaže o njegovem senzacionalnem poletu čez ocean s starim letalom. Baje so mu ponudili v našem denarju nad 13.000.000. Čeprav je Corrigan prispel v Baldonnel pri Dublinu s 15 letalci v žepu, je odklonil vse laskave ponudbe, da bi svoj presenetljivi uspeh dobro vnovčil.

Prvi se je javil s ponudbo Trust vari-jetejev v Zedinjenih državah in ponudil mu je pol milijona za kratek nastop. Istočasno mu je pa brzojavno ponudil neki ameriški magazin 400.000 za članek, ki bi obsegal 500 besed. Članek naj bi imel naslov »Zakaj bi morali mladi ljudje znati letati?«. Filmski magnat Daryl Zanuck je ponudil Corriganu telefonično iz Pariza v našem denarju pet milijonov za pravico izdati v prihodnjih petih letih z njim 15 filmov. Razen Zanucka se potegujejo za pravico izdati film s Corriganom ameriške filmske družbe Metro Goldwyn, Twentieth Century Fox in Warner Brothers. Vse te družbe so mu predložile ponudbe po svojih agencijah v Angliji. Corrigan je pa v načelu odklonil vse ponudbe, češ, da noče kovati dobička iz sreče, ki se mu je nasmešnila samo slučajno. In ba je ni bil posebno vesel, ko so mu sporočili, da bo dobil za predavanje v ameriškem radiu v našem denarju blizu 100.000. Dejal je, da je bil pač dolžan poročati Američanom o svojem poletu in da za to ni pričakoval nobenega plačila.

Corriganovo letalo so na letališču v Baldonnelu razdrli in v Ameriko bo prepeljano s tovornim parnikom. Razstavljeno bo na svetovni razstavi v New Yorku l. 1940. Kako se bo vrnil Corrigan v Ameriko, še ni določeno. Tam ga čaka formalna preiskava in kazen za polet čez ocean brez dovoljenja, seveda pa tudi navdušen sprejem v New Yorku. Če bi si pa vendarle premislil in hotel svoje srečno naključje vnovčiti, ga čakajo v Ameriki še milijoni, da bo deležen poleg slave tudi bogatstva.

Društvo za proučevanje množice

V Angliji nastaja nova socialna veda — Zanimive navade

Večkrat čitamo ali slišimo o takozvani psihologiji množice, toda v splošnem je vedenje ljudi na ulicah, na svetovnih in sploh na javnih prireditvah še malo proučeno. Tehniške vede so v naših tishih napredovale, socialna veda, posvečena proučevanju množice, je pa zaostala. Tako so ustanovili v Angliji posebno društvo, ki proučuje kaj počno ljudje okrog nas, kaj in kako govorijo, kako se ob izrednih prilikah najdejo, kako reagirajo na to ali ono in podobno. Društvo išče pravila, po katerih se ravna dejanja množice, pravila, po katerih bi se dalo bodoče dejanje množice tudi napovedovati. Zdej se vam lahko v Londonu zgodi, da kramljuje s svojim prijateljem ali prijateljico v avtobusu, pa beleži nekdo v vaši bližini vsaj pogovor v notes. Seveda ste ogorčeni, zahtevate pojasnilo in dobite ga.

Sam opazovalec množice — magis observer. Tak opazovalec ali opazovalka este lahko tudi sami, kajti društvo išče in dobro plačuje pomočnike, ki znajo imeti na ulici odprte oči in ušesa, da vse vidijo, slišijo in zabeležijo. Prva priložnost, da je društvo nastopilo javno, je bilo kronanje angleškega kralja in kraljice. Na dan kronanja, ko

so stali na ulicah velike množice ljudi, so ti opazovalci beležili najmanjše podrobnosti, kaj vse so med gledalci videli in slišali. Objavljeno gradivo je zelo zanimivo in dokazuje, da reagira ljudstvo v množicah drugače in na druge reči, kakor so prireditelji svečanosti pričakovali. To je itak znano iz javnih proslav in drugih prireditev, samo da doslej še ni bilo znanstveno proučeno.

Drugo, kar je dalo proučiti društvo Mass observation, so navade kadilcev cigaret. Opazovanje v prvem letu je pokazalo, da 17% kadilcev sovraži nekadilce, kakor da ne spadajo med nje. Med moškimi se je naučilo kaditi 44%, med ženskami pa 64% samo zato, ker kade drugi. Izmed navad kadilcev je zanimivo, da 44% kadilcev potrika prej s svojo cigareto predno jo vtakne v usta, 52% kadilcev pa vtakne cigareto v usta na tistem koncu, s katerim so potrkali, dočim jo drugi vtaknejo v usta z drugim koncem. Pri tem pa skoraj nihče ne more povedati od kod ta navada kadilcev. Zdej se društvo pripravlja prenesti svoje delovanje v severno industrijsko oblast v mesto Bolton. Tam bodo člani beležili vse, kar bodo ališali in videli po goščinah in

Slovenski panteon pri Sv. Krištofu

Celotna slika ureditve starega pokopališča še ni jasna, ker delo še ni končano

Ljubljana, 27. julija. Starega pokopališča pri Sv. Krištofu prav za prav ni več. Kmalu bo povsem ograjeno in nepristopno. Ograjeni prostor je pa samo še parcela; na nji bodo sezidali semenišče. Grobnice so podrti in večino nagrobnikov so odstranili. Ne, pokopališča ni več. Tudi oficijelno ne, ker ni več cerkvena last. Prihajajoče generacije bodo kmalu pozabile, da je bilo pri Sv. Krištofu pokopališče. Na svetu je vse minljivo s pokopališči vred. Ko je bila zapečatena usoda starega pokopališča, ni nihče niti žaloval ter obžaloval, da smo izgubili grobove največjih mož slovenskega naroda. Vodnik, Cop, Levstik, Aškerc, Jurčič, Bleiweis in še dolga vrsta slavnih imen se je blestela na nagrobnikih pri Sv. Krištofu. Ti nagrobniki so bili tako zvani zaščiteni spomeniki.

Ko je postalo staro pokopališče že precenitna sramota za ves narod in ne le za Ljubljano, so v javnost začeli prodirati glasovi, da bo pokopališče preurejeno v dostojen park ter da bodo na njem sezidali po Plečnikovih načrtih grobnice za naše znamenite moše, nekakšen slovenski panteon. Pozneje je postalo bolj aktualno razgrajenje cerkve. Tedy so se nekateri ogrevali za zamisel, da bi pokopališče omejili na prostor ob cerkvi, odnosedo, da bi v cerkvi sami zbrali kosti zaslužnih mož ter vzdali nagrobnike v cerkveno zidovje. Ta ideja se je izmislila tako, da so v novi del cerkve vzdali več nagrobnikov, toda ne zaščitenih spomenikov. Vprašanje zaščitenih spomenikov še ni bilo rešeno. Spomeniki so propadali in razpadali čedalje bolj in kmalu smo morali sprevideti, da bi v nekaj letih tatovi ukradli še kamenje z grobov, kakor so skoraj vse dražje kovinske dele.

Lani je prišlo do odločitve: na južnem koncu pokopališča, ob Robovi ulici (nasproti protestantskega pokopališča) je arhitekt izbral prostor za park slave; okrog 1000 m² prostora naj bi ostalo pokopališču, ki bi ga primerno uredil ter zbrali na njem vse zaščitenne spomenike. Ob zidu stoji velika, monumentalna grobnica, z visokimi arkadami. Pod temi arkadami je bilo več grobnic plemenitašev. Lepe arkade so že zelo razpadle, pa tudi nekatere grobnice niso bile več pokrite. Pokrovi so se rušili in v grobnicah so se na krstah kupile razvaline, nekatere jame so pa služile za — smetišča. Arhitekt Plečnik si je zamislil obnovo arkad ter prenovitev grobnic, ki bi naj sprejele telesne ostanke naših zaslužnih mož, najpomembnejši zaščiteni spomeniki bi pa prišli pod streho, kjer bi bili mnogo bolj zaščiteni pred škodljivimi vremenskimi vplivi. Spomenike, ki bi jih pa ne mogli vseh spraviti pod arkade, bi razmestili po parku.

Zdej je načrt že skoraj povsem uresni-

čen. Arkade so obnovljene, grobnice popravljene, vzdani so spomeniki v stene tega panteona, mnogo spomenikov je pa postavljenih v parku. Čez dober teden dni bo delo v tem parku slave — ali kakorkoli že ga bodo imenovali — v glavnem končano, samo spomeniki najbrž še ne bodo vsi popravljeni in obnovljeni. Razen tega bodo morali še prenesti kosti in jih zagrebati ob spomenikih. Čudovito pokopališče: najprej postavljajo spomenike, nakar bodo šele zagrebali tiste, ki so jim spomeniki namenjeni.

Ta slovenski panteon bo v resnici tako značilno naš; tako revni smo, da svojim slavnim možem ne moremo privoščiti niti počitka po smrti tam, kjer smo jih pokopali. Morali smo jih deložirati ... preseliti v ta kot ... izprazniti grobnice grobov, da bodo plemeniti duha dobili dostojen posmrtni dom. Majhen je ta park slave, a vendar kdo ve, ali ne bo kaj kmalu postal napotje razvoju mesta, ko bo urejen glavni kolodvor. Ko so določili na starem pokopališču prostor za pisateljsko grobnico, pač nihče ni mislil, da bo treba kdaj grobnico podreti. Morda zdaj nekateri ne mislijo, da bi bilo treba podirati pisateljsko grobnico še enkrat, vendar se je težko ubraniti misli, kako minljivo je pri nas vse, ker nimamo tradicije zrelega naroda in ker ne spoštujemo niti mož, ki so bili prav za prav očetje slovenskega naroda. Na Fr. Cimprmanovem spomeniku so vklesane naslednje besede:

Serce bo tvoje kmalu prah,
zarasel grob bo zelen mah.
Al' kar si stvoril ti za narod,
znal bo, čestil še pozni zaro.

Ko bi bil pesnik jasnovidec, da bi videl, kako dandanes spozni zaroč v resnici časti svoje velike moše, bi tega posvetila zdej ne čitali.

Na pokopališču človek postane lahko sentimentalni, poročevalce pa mora gledati tudi na to posmrtno selitev naših največjih mož stvarno. Tam bo bogoslovje, ograjeno mnogo bolj, kakor je bilo staro pokopališče, tu v sosesčini bo pa vsaj v doglednem času tiho zavetje. Meke vrste umetno pokopališče, pa vendar slovenski Elizej. To pa za službi novinarjevo pozornost. Naj presojijo strokovnjaki sami, kakšna je estetska vrednost arhitektove umetnosti, kaj se je arhitektu v razmerah, kakršne so, posrečilo ustvariti. Celotna slika ureditve se nam še ne nudi dovolj jasno, ker delo še ni končano in ker bo najbrž tudi park dobil drugačno lice, ko bo ozelenel ter se odel v rastlinje. Mestna občina, ki je lastnica parka in ki dela financira, postavlja prav za prav tudi sama sebi spomenik, ker bo s to ureditvijo zbrisana sramota, ki smo jo dovolj dolgo trpeli; že zato ne smemo gledati samo

— Dober dan, gospa ravnateljica, — je dejal zaupljivo in se približal gospe Desvarennesovi.

Gospa je naglo dvignila glavo in vzkliknila prijateljsko:

— Ah, to ste vi, Cayrole. Prihajate kot nalašč. Pravkar sem hotela poslati po vas.

Jean Cayrol, doma iz Cantale, je bil dorastel v strmih auvergneskih gorah. Njegov oče je bil siromašen najemnik grunta v okolici Saint-Floura, ki ga je težko obdeloval in preživljal svojo rodbo. Že kot osemletni deček je moral Cayrol pasti krave. Med pašniki in njivami se je predajal slavohepnim sanjam. Ker je bil zelo inteligenten, je čutil, da je rojen za drugačno življenje, ne pa za delo na kmetih. In tako ga je našla pripravljena prva priložnost za odhod v mesto, čim se mu je ponudila. Vstopil je kot sluga k bankirju de Brioudeu. Tu v službi razmeroma bogatega doma, je postal nekoliko nežnejši in izgubil je okorno kmečko neotesanost. Močan kakor vol je delal za dva, zvečer se je pa v svoji podstrešni sobici učil čitati, preden je legel spat. Gnala ga je neopremagljiva želja po izobrazbi. Noben trud mu ni bil prevelik, samo da bi dosegel svoj cilj, da bi ne bil vedno med zadnjimi.

Ko je postal njegov gospodar poslanec, ga je spremljal v Pariz. Trušč vele mesta je docela zmešal Cayrolove možgane. Videč razgibanost vele-mesta, kjer zrasto na tlaku v enem dnevu gobani sreče, je začutil naš Auvergnesec v sebi moralno silo, zmožno podjetnosti, zapustil je svojega

gospodarja in stopil v službo kot pomočnik k nekemu veletrgovcu v ulici du Sentier. Tu je štiri leta študiral trgovstvo in izpopolnjeval svojo izobrazbo.

Kmalu je spoznal, da je mogoče samo z denarnimi kupčijami hitro pridobiti premoženje. Pustil je službo v ulici du Sentier in sprejel mesto pri bančnem posredniku.

Imel je zelo dober nos v denarnih spekulacijah in ta mu je čudovito služil tako, da so mu čez nekaj let poverili knjigo naročil. Njegov položaj se je utrdil. Dobival je petnajst tisoč frankov. Toda to je bila beda v primeri s tem, kar mu je lebelo pred očmi. Takrat mu je bilo osemindvajset let. Čutil je, da je zmoežen vsega, samo do doseže svoj cilj, razen brezobzirnosti, kajti ta mož, hrepeneč po bogastvu, bi bil prej umrl, nego po nepoštenosti ali nečestni poti obogatel.

V tem času ga je privedla njegova srečna zvezda na pot gospe Desvarennesove.

Kot dobra poznavalka ljudi je gospa Desvarennesova takoj pravilno ocenila Cayrola. Baš je iskala mladega, ki bi ji bil globoko udan. Opazovala je mladega moža nekaj časa in ko je spoznala, da se ni zmotila v njegovih sposobnostih, mu je naenkrat ponudila denar za ustanovitev lastnega podjetja.

Cayrol, ki je bil že sam prihranil osemdeset tisoč frankov, je dobil od gospe Desvarennesove milijon dvesto tisoč frankov in naselil se je v ulici

Taitbout, sredi trgovskega sveta, komaj dva koraka od Rothschildovega doma.

Gospa Desvarennesova je imela srečno roko, ko je izbrala Cayrola za svojega zaupnika. Ta zavajeni Auvergnesec je bil pravi mojster v denarni stroki. Nekaj let je zadostovalo, da je dvignil svoj dom do neopracovanega blagostanja. Gospa Desvarennesova je dobila visoke obresti od svojega posojenega kapitala in bankirjevo premoženje so že cenili na več milijonov. Ali je bil srečni vpliv gospe Desvarennesove, izpreminjajoč v zlato vse, česar se je dotaknila, ali pa so bile to zares izredne Cayrolove sposobnosti?

Tu je bil rezultat in bil je dovolj zgovoren. Nihče si ni po nepotrebnem belil glave z iskanjem vzrokov.

Bankir je postal seveda eden izmed glavnih zaupnikov doma Desvarennesovih. Dolgo je hodil mimo Ivanke, ne da bi jo bil sploh opazil. To dekle ni nikoli vzbujalo njegove pozornosti. Sele na nekem plesu, ko je plesala s princem Paninom, je opazil, da je čudovito zapeljiva.

Njegove oči, omamljene po nepremagljivi moči, so sledile mikavnosti njene gibčne postave, nag-njene v valovitih kretnjah prijetnega valčka. Zavidal je v duhu elegantnemu kavalirju, da lahko drži v naročju tako oboževanja vredno bitje, da se lahko sklanja k njenim golim ramenom in ovija s svojim dihom njene bujne lase.

Divje je zahrepenel po Ivanki in od tistega trenutka si njene podobe ni več mogel iztrgati iz srca.

GEORGES OHNET: SERGEJ PANIN

III.

Zamahnila je z roko in odslovila Saviniena, ki je osramočen odhajal z Marechalom. Ko je ostala sama je sedla za pisalo mizo svojega tajnika, vzela svezhenj trgovskih pisem in jih jela podpisovati. Pero je naglo drslo v njeni roki in na pisemih so se vrstili njeni podpisi. Pisala je z velikimi moškimi potezami in vsak podpis je z naglo kretnjo debelo podčrtala.

Dobre četrte ure je že podpisovala, ko se je Marechal vrnil. Z njim je prihajal krepak, debe-luhast mož, navidez okoren, razkošno oblečen. Njegov obraz je bil obrobjen s kodersto temnorjavo brado, a oči, nad katerimi so se bočile goste obrvi, so dajale njegovemu obrazu zelo trd izraz. Toda njegova usta so v celoti zavrčala ta vtis. Mesnate in pohotne ustnice so kazale na veliko čutnost. Lavatarnov ali Galov pristaš bi bil po otipanju vzboklin prisiljeve lobanje našel na nji izredno razvite amativitete. Če bi se zaljubil, bi moral ljubiti ta mož blazno.

Marechal se je umaknil, da bi mogel stopiti prišlec naprej.